

dosarul nr. 3ra-1306/19

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (V. Sandu)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru)

ÎNCHEIERE

06 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău, reprezentate de Maria Crețu în baza procurii,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primăriei municipiului Chișinău, Lebedeva Elena, intervenienți accesorii Agenția Servicii Publice, Agenția Proprietății Publice cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 18 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelurile declarate de Lebedeva Elena și Consiliul municipal Chișinău împotriva hotărârii din 28 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru

c o n s t a ț ă

La 20 mai 2017 Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primăriei municipiului Chișinău, Elenei Lebedeva, intervenienți accesorii Agenția Servicii Publice, Agenția Proprietății Publice cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că prin decizia nr. 2/28-4 din 09.03.2017 a Consiliului mun. Chișinău „Cu privire la atribuirea în proprietate privată a unui teren din str. Romană, 30/3 Elenei Lebedeva” s-a decis vânzare-cumpărarea la preț normativ a unui teren cu suprafața de 160 m.p. din str. Romană 30/3.

În corespundere cu art. 64 din Legea privind administrația publică locală, Oficiul Teritorial Chișinău a suspus controlului obligatoriu de legalitate decizia menționată și a constatat că aceasta a fost adoptată contrar prevederilor legale.

A menționat că în conformitate cu art. 68 din Legea privind administrația publică locală, prin notificarea nr. 1304/OT4-660 din 07.04.2017 a solicitat Consiliului mun. Chișinău abrogarea deciziei în termen de 30 de zile, însă nu a primit nici un răspuns.

Conform datelor din Registrul bunurilor imobile proprietarul terenului vizat în decizia notificată este Republica Moldova. Prin urmare, Consiliul mun. Chișinău

nu putea decide referitor la înstrăinarea unui bun ce nu-i aparține cu drept de proprietate.

A indicat că conform prevederilor art. 23 din Legea nr. 354 din 28.10.2004 cu privire la formarea bunurilor imobile, în caz de litigiu asupra datelor privind bunurile imobile formate, ca bază se iau datele din cadastrul bunurilor imobile, până când aceste date nu vor fi contestate în condițiile legii.

Totodată, conform art. 7 alin. (2) din Legea nr. 121 din 04.05.2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice, organul abilitat cu administrarea și deetatizarea proprietății publice a statului este Agenția Proprietății Publice, subordonată Ministerului Economiei, succesor al Agenției Privatizare, ale cărei atribuții sunt stabilite în conformitate cu prezenta lege și cu alte acte normative.

Din considerentele menționate, a solicitat anularea deciziei nr. 2/28-4 din 09.03.2017 a Consiliului mun. Chișinău „Cu privire la atribuirea în proprietate privată a unui teren din str. Romană, 30/3 Elenei Lebedeva” și a contractului de vânzare-cumpărare nr. 20286 din 10 mai 2017 încheiat între Primăria mun. Chișinău și Lebedeva Elena.

Prin hotărârea din 28 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru acțiunea a fost admisă; a fost anulată decizia nr. 2/28-4 din 09.03.2017 a Consiliului mun. Chișinău „Cu privire la atribuirea în proprietate privată a unui teren din str. Romană, 30/3 Elenei Lebedeva” și contractul de vânzare-cumpărare nr. 20286 din 10 mai 2017 încheiat între Primăria mun. Chișinău și Lebedeva Elena.

La 25 octombrie 2018 Consiliul mun. Chișinău și Lebedeva Elena au declarat fiecare apel împotriva hotărârii din 28 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 18 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău au fost respinse apelurile declarate de Lebedeva Elena și Consiliul municipal Chișinău împotriva hotărârii din 28 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Instanța de apel, pentru a decide astfel, a menționat că conform art. 8 alin. (2) din Legea privind proprietatea publică a unităților administrativ teritoriale, transmiterea patrimoniului din proprietatea publică a statului în proprietatea publică a unității administrativ-teritoriale se face prin hotărârea Guvernului, cu acordul consiliului local respectiv, iar conform art. 6 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la administrarea și deetatizarea proprietății publice, în domeniul administrării proprietății publice, de competența Guvernului sunt adoptarea hotărârilor privind atribuirea bunurilor proprietate de stat domeniului public sau domeniului privat al statului, privind trecerea acestora dintr-un domeniu în altul sau în proprietatea autorităților administrativ-teritoriale.

Prin urmare, Consiliul mun. Chișinău nu putea dispune de un bun care nu-i aparține, precum și nu putea decide referitor la înstrăinarea acestuia. Or, potrivit datelor din Registrul bunurilor imobile proprietarul terenului atribuit Elenei Lebedeva prin decizia nr. 2/28-4 din 09.03.2017 a Consiliului mun. Chișinău, este statul Republica Moldova, iar terenurile care aparțin cu drept de proprietate statului, conform art. 57 alin. (2) din Legea cadastrului bunurilor imobile, pot fi transmise din proprietatea statului în proprietatea unității administrativ teritoriale doar în baza

unei hotărâri de Guvern, adoptată conform legislației în vigoare. Însă, o atare hotărâre de Guvern, care ar face posibil transferul dreptului de proprietate al statului către administrația publică locală, la materialele cauzei nu există.

De asemenea, instanța de apel a considerat justă hotărârea primei instanțe și în partea anulării contractului de vânzare-cumpărare nr. 20286 din 10.05.2017 încheiat între Primăria mun. Chișinău și Elena Lebedeva, ca fiind emis ulterior emiterii deciziei. Or, acesta a fost încheiat în baza deciziei Consiliului mun. Chișinău emisă contrar prevederilor legii și care urmează a fi anulată.

La 03 iulie 2019 Consiliul mun. Chișinău și Primăria mun. Chișinău, reprezentați de Crețu Maria în baza procurii, au depus recurs împotriva deciziei din 18 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea hotărârilor judecătorești și emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului au invocat că la adoptarea hotărârilor de către instanțele ierarhic inferioare nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele cauzei.

La adoptarea hotărârilor, instanțele nu au luat în considerare art. 42 Cod funciar, conform căroră terenurile din intravilan se află în administrarea autorităților administrației publice locale, iar din municipii- în proprietate municipală.

Totodată, conform art. 76 alin. (1) din Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, din domeniul privat al unității administrativ-teritoriale fac parte bunurile care, în modul stabilit de lege, nu sunt transferate în domeniul public de interes local sau raional, după caz.

Recurenții consideră neîntemeiat motivul invocat de instanțe, precum că Consiliul mun. Chișinău nu putea decide referitor la înstrăinarea unui bun ce nu-i aparține cu drept de proprietate. Or, potrivit datelor din Registrul bunurilor imobile Elena Lebedeva este proprietara construcțiilor situate în mun. Chișinău, str. Romană 30/3, terenul fiind teren aferent imobilului deținut legal. La caz nu s-au prezentat documente ce ar confirma dreptul Republicii Moldova asupra terenului în cauză.

Examinând admisibilitatea recursului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

După cum rezultă din speță litigiul a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica

corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Curtea de Apel Chișinău a emis decizia contestată la 18 iunie 2019. Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău, reprezentați de Maria Crețu în baza procurii, au depus recurs la data de 03 iulie 2019. Astfel, recursul este depus în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând temeiurile recursului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Consiliul mun. Chișinău și Primăria mun. Chișinău, reprezentați de Crețu Maria în baza procurii, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul depus se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art.270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Consiliul mun. Chișinău și Primăria mun. Chișinău, reprezentați de Crețu Maria în baza procurii, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2,3,4) al Codului de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230, 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 207, 433 lit. a), 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Consiliul mun. Chișinău și Primăria mun. Chișinău, reprezentați de Crețu Maria în baza procurii, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Iurie Bejenaru